

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 20. julija 1898.

Štev. 20.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

v nedeljo dne 7. avgusta 1898, ob 1/2 4. uri popoldne,

shod

v gostilni pri Vedeniku v Ribnici,

občina in fara Št. Peter pri Velikovcu

po sledečem vspredu:

1. Poročilo g. drž. poslanca Lambert Einspielerja o državnem zboru. — 2. Poročilo g. dež. poslanca Franca Grafenauerja o delovanju deželnega zbora. — 3. Slučajni govori in nasveti.

Ob ugodnem vremenu se vrši shod na prostem.

Po shodu prosta zabava s petjem.

K obilni udeležbi vabi vse zavedne Slovence
odbor.

Naša straža.

„Kako rod za rodom gine,
To povest je zgodovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.“

Tako je nekaj pel pesnik Jenko, tako bi morali žal tudi še sedaj ubirati strune naši pevci, ako bi opevali najnovejšo zgodovino našega naroda. Zunanji sovražniki ga obdajajo od vseh strani ter z vsemi silami prodirajo v njegovo last. Narod že po svojem številu nezaten, je bil zadnja desetletja skoro nesposoben za vsak odpor, ker je tujec zanesel liberalizem v del razumništva ter ga s tem odtujil in ga v nasprotje postavil z mišljenjem, prepričanem in življenjem naroda.

Temu je bilo treba opomoči; vedno hujši pritisek, vedno bolj nesramno postopanje narodnih naših na-

sprotnikov na jugu in severu je sililo, da se jim odločno in z vsemi pripomočki postavimo v bran. Ne smemo križema držati rok, marveč treba je trdnega dela, požrtvovalne samoobrambe, če nečemo, da oholi tujec zasede naše lepe pokrajine, starodavno posest očetov naših.

Moči treba združiti. Moči naše za samoobrambo naj se združijo v novem društvu „Naša straža“. Misel za novo društvo so sprožili naši poslanci na Dunaju, a da društvo spravijo v življenje, zato so se zbrali dne 6. julija v Ljubljani pod predsedstvom poslanca Povšeta nastopni slovenski in hrvaški veljaki: S Koroškega poslanec Einspieler; s Štajerskega poslanca Robič in Žičkar in g. Tomažič; s Primorja: dr. Laginja, Spinčič oba dr. Trinajstiča, S. Jenko, dr. Janežič, Gabršček in Drmastija; s Kranjskega: poslanci Povše, dr. Šusteršič, dr. Papež, dr. vitez Bleiweis, Mur-nik, dr. Žitnik, dr. Pogačnik, Vencajz, Kušar, dr. Ferjančič, A. Kalan, kanonik Sušnik, dr. Tavčar in župan Hribar.

Po daljšem posvetovanju so potrdili pravila novemu društvu, kakor jih objavljamo spodaj. Prelep in važen je namen novega društva, ki naj stoji na braniku za gospodarski in izobraževalni napredek slovenskega naroda, za ohranitev naše domače lepe zemlje.

To društvo ni politično; pristopil bo lahko k temu društvu vsak Slovenec, vsaka Slovenka, ki sta dovršila 16. leto; plačilo na leto je jedna krona, torej niti groš na mesec, kar pač vsakdo premore, če ima le dobro voljo. Pravila društva so osnovana na tako široki podlagi, pritegnjena je po teh pravilih novemu društvu vsa naša gospodarska uravnava, tako da je pričakovati za društvo prav plodonosnega delovanja, ako bomo vsi storili svojo dolžnost. Pri tem društvu morajo stopiti v ozadje vsi strankarski oziri, veliki namen društva naj prežene iz naše srede vsa malenkostna strankarstva, potem bo novo društvo res odločilno vplivalo za obstanek našega naroda. Namen društva je pravičen in blag: Slovenci hočemo pustiti Nemcem in Italijanom, kar je njihovega, a z vsemi silami braniti in varovati, kar je našega.

Društvo je osnovano, oklenimo se ga vsi s tisto močjo, ki jo rodi navdušenje za dobro stvar, in z združenimi močmi branimo se zoper nasprotnika!

čali in se še pečajo naši preljubnejši nacionalno-liberalni Nemci, katerim delajo javno „mnenje“ in prepričanje — židovski časniki. Obžalovati je le, da iz teh motnih virov zajemajo svojo sodbo tudi mnogi krščanski listi in obsojajo stvari, o katerih so čisto krivo poučeni.

V Pragi bila je one dni res slavnost slovenska, vendar taka, da ni mogla v najmanjši meri žaliti drugih narodnostij. — To je resnica, katere ne omaja nobeno zavijanje, nobena laž nasprotnikov, ki so se vrgli na pražke slavnosti in one, ki so se jih vdeležili kakor tolpa izstradanih psov, med katere vržeš obglodano kost. Tudi ljubeznjivi naši koroški nasprotniki niso mogli molčati; saj se starikave „Freie Stimmen“ kar v treh številkah zaletavajo v mojo malenkostno osebo in celo visokorodni milijonar in zastopnik V. kurije v državnem zboru se bavi na svojih shodih z revnim slovenskim kaplanom, ker se je podal na pot, ne da bi prosil prej te gospode milostnega dovoljenja. — No, v tem se le znova vidi zabitost in oholost ljudij, ki še vedno nočejo pripoznati drugim vsaj del tistih pravic, katerih se sami v najobilnejši meri poslužujejo. In da imajo ljudje, ki javno zasmehujejo slavnosti, katere se obhajajo na čast našemu cesarju, ki kličejo zoper nas na pomoč Nemce v „rajhu“ itd. najmanj pravice se izpodtikati nad domoljubno avstrijsko slavnostjo, je jasno. Kdor se je udeležil sam onih slavnostij, se mora tako nizkim napadom le smehljati.

Na potu.

Prav pošteno je naletaval dež, ko sem se po noči 15. junija poslavljaj od Celovca, da odrinem

Pravila društva „Naša straža“.

§ 1. Ime in sedež.

Društvo se imenuje „Naša straža“; svoj sedež ima v Ljubljani; razteza se po deželah in kraljestvih, zastopanih v državnem zboru, in ni politično.

§ 2. Namen.

Društvu je namen podpirati in krepiti v gospodarskem in kulturnem oziru Slovence in Hrvate na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem, v obmejnih ali jezikovno mešanih pokrajinah.

§ 3. Sredstva.

V dosego svojega namena društvo

1. zbira denarne doneske: ustanovnino, udnino, darila, volila itd.;
2. združuje slovenske gospodarske uravnave (gospodarske zadruge, kmečka društva, obrtne zadruge, posojilnice) in nepolitična društva v smislu svojega namena;
3. podpira v gori označenem okrožju (§ 2.) slovensko in hrvaško obrt in trgovino;
4. brani slovenska in hrvaška posestva imenovanih pokrajin (§ 2.) v gospodarskem obstanku;
5. uravnjuje ožje deželne, okrajne in krajevne odbore, ki po določenem načrtu (§ 7. odst. 8.), poizvedujejo o gospodarskih in izobraževalnih razmerah slovenskega in hrvaškega ljudstva v svojem okrožju, s primernimi nasveti poročajo svoje poizvedbe glavnemu odboru in v društvene namene nabirajo denarna sredstva.

§ 4. Udje.

Udje so:

- A ustanovni;
B redni, in sicer:

- a) moški in ženske, ki so dovršili 16. leto;
  - b) nepolitična društva in zadruge v društvenem okrožju.
- Kdor hoče društvu pristopiti, oglasi se pri načelnstvu, ki ga vsprejme ali pa odkloni, ne da bi moralo navesti kake vzroke za to. V tem oziru ni priziva.

§ 5. Pravica udov.

Udje se smejo vdeleževati zborov, predlagati predloge, glasovati, voliti in voljeni biti. Društva in zadruge se smejo vdeleževati teh zborov vsaka po jednem zastopniku, ki se mora izkazati, da je pooblaščen po odboru svojega društva ali zadruge. Ti zastopniki imajo ravno tiste pravice kot drugi udje.

§ 6. Dolžnosti udov.

A. Udje morajo plačevati svoje doneske, in sicer: Ustanovni jedenkrat za vselej vsaj 50 kron in razdelé lahko svoje plačevanje na pet let po 10 kron. Redni udje plačajo vsaj po 1 krono na leto.

B. Društva in zadruge morajo odrajtovati svoje letne doneske, katerih se razmeram primerno dogovori z načelnstvom, ki pa ne smejo znašati manj nego 10 kron.

§ 7. Društveno vodstvo.

Društvo voli glavni odbor. V ta odbor se voli vsako tretje leto pri rednem občnem zboru 50 odbornikov, in sicer: 10 s Kranjskega, 10 s Štajerskega, 10 s Koroškega, 10 s

Podlistek.

Spomini na zlato Prago.

(Spisal J. R.)

„Ta ni možak, ta ni za rabo,
Kdor tujih videl ni ljudij.“
Fr. Levstik.

Zlata, stostolpa Praga zbrala je v dnéh od 18. do 22. junija t. l. ogromno število odličnih slovanskih gostov, sprejela jih z nenavadno, res slovansko gostoljubnostjo na slavnosti, katere je napravil hvaležni češki narod probuditelju svojemu Frančišku Palackemu, „otcu češkega naroda“, ob stoletnici njegovega rojstva. Ob jednem se je tam vršil prvi shod slovanskih časnikarjev iz Avstro-Ogerske. Vabili so na shod tudi nas, — povoda torej dosti in najlepša prilžnost, da se udeležimo shoda, da podamo bratu roko bratsko, da po navodilu Levstikovem pogledamo tuje kraje in ljudi — ne tuje, marveč brate!

Kar sem v onih prekrasnih, nepozabnih dneh gledal in doživel, hočem dragim „Mir“-ovim bralcem popisati v nekoliko črticah. Črticah pravim; zakaj kar je v onih dneh videlo oko, kar je čutilo srcé, tega ti slabo però ne more dobro popisati; vse to si moral videti na lastne oči, dopovedati se ne dá.

A predno začnem pripovedovati, treba nekoliko opazk. Slavnosti v Pragi vzbudile so pozornost vsega svetá, osobito pa so se ž njimi pe-

z brzovlakom proti cesarskemu Dunaju. No, če človek prijetno sedi v železniškem vozu, ga dež prav nič ne ovira. Kmalu je legel spanec na utrujene oči, a ko sem se zbudil, imel sem za seboj lepe pokrajine štajerske, dan mi je svital na visokem Semerniku, katerega prelazi železnica po mnogih ovinkih, skozi dolge predore in po visokih mostovih, ki premostujejo ozke dolinice.

Ta dan bi imel pogledati malce po Dunaju, vsaj poglobitve njegove znamenitosti. A kako, ko je lilo ves božji dan, da je ulice kar preplavljalo. Videl pa sem vendar marsikaj pod vodstvom dragih prijateljev. Mikalo me je zlasti pogledati stavbo, kjer zastopniki avstrijskih narodov „igrajo parlament“, hišo, v kateri izbrani zastopniki „omikane“ nemškega naroda po svoji nagajivosti in povsem neopravičenem kljubovanju zabranjujejo vsako delo, ki bi bilo ljudstvu v korist. Krasna je stavba, opravljena z vsemi ugodnostmi. Milo pa se ti stori, ko hodiš po lepih prostorih in ko premišljuješ, da se ljudstvo, tako potrebno pomoči, zastonj ozira semkaj, ker tisti, katere je izbralo in poslalo, mu nočejo pomagati! A kaj porečeš, ko se spominjaš viharjev, ki so divjali, povzročeni pod komando Wolf-Schönererjevo, v ti krasni dvorani? V kaki zakajeni gostilni, kjer se zbirajo neučeni gorjanci, se težko kedaj godijo taki škandali, kakor so jih delali tú visokoizšolani „gospodje“, tisti, ki nam vsepovsodi vsiljujejo svojo — „kulturo in omiko“. Toda dosti o tem, dal le Bog, da se kmalu obrne na boljše!

Ta del Dunaja je velekrasen. Krasne palače dvigajo se tú, a med njimi razprostirajo se lepi nasadi, široke ceste, koder je ves dan živahno

Primorskega in 10 izven teh dežel. Vrh tega ima še vsako z društvom zavezano društvo ali zadruga pravico, po svojem odobru imenovati po jednega odbornika. Glavni odbor se deli v tri oddelke: a) pravni, b) poučni in uravnavalni, c) gospodarski.

Pravni oddelek sestoji iz strokovno izvežanih mož, ki so društvu v pravno pomoč.

Poučni in uravnavalni (informacijski in organizacijski) oddelek organizuje po posameznih udih, po društvu pripojenih društvih in po ožjih odborih.

Gospodarski odsek goji zvezo z gospodarskimi uravnanimi in se v posameznih slučajih posvetuje, kako naj se ž njihovo pomočjo dosega društveni namen.

Oddelki se samostojno ustanovljajo in sicer tako, da odborniki glavnega odbora volijo izmed svoje srede 15 članov v gospodarski, 15 članov pa v pravni oddelek. Ostali odborniki pripadajo poučnemu in uravnavalnemu oddelku. Noben odbornik ne more pripadati dvema oddelkom. Vsak oddelek si voli izmed svoje srede predsednika, prvega in drugega tajnika. Predsednik in prvi tajnik morata bivati v Ljubljani; drugi tajnik mora biti izvenkranjski društvenik. Po potrebi sklicuje predsednik vsakemu oddelku oddelkove seje; v najnujnih slučajih sme tudi pisмено poizvedeti mnenje odbornikov. Če je predsednik zadržan, namestuje ga prvi tajnik. Sklepi o oddelkih, ki se sklepajo z nadpolovično večino glasov, se predlagajo načelstvu v konečno rešitve.

Glavnemu odboru na pomoč se ustanovljajo ožji odbori. Tak ožji deželni — okrajni ali krajni odbor se sme ustanoviti od društvenih članov samo z dovoljenjem načelstva, ki mu imenuje predsednika. Število odbornikov je poljubno od 3—15. Ožji odbori imajo nalogo podpirati vlasti poučni in uravnavalni oddelek. V svojem delovanju so odvisni od načelstva, od katerega dobivajo potrebna navodila za svoje delovanje.

Načelstvo sestaja iz predsednikov in tajnikov imenovanih treh oddelkov. Načelstvo si izvoli izmed svoje srede predsednika in njegovega namestnika, tajnika in njegovega namestnika. Izvenkranjski tajniki posamnih oddelkov, ki naj se razdelé tako, da jeden pripada štajerskemu, jeden koroškemu in jeden primorskemu, se v načelstvu izvolijo za drugega, tretjega in četrtega tajnika.

Načelstvo vsprejmlje poročila posamnih oddelkov in sklepa o njih; poročila in nasvete posamnih udov, društev, zadrug in podobnih oddaja oddelkom v pretres in poročanje. Načelstvo sprejmlje ude v društveno zvezo, uravnaje krajevne, okrajne in deželne odbore in sploh izvršuje vrhovno vodstvo nad vsem društvenim delovanjem. Seja načelstva je sklepna, če so navzoči vsaj štirje njegovi člani. Načelstvo voli in sklepa z nadpolovično večino glasov. Predsednik, oziroma njegov namestnik sklicuje seje in jim predseduje. Načelstvo se pa mora sklicati v sejo tudi, če to zahtevajo vsaj trije njegovi člani.

§ 8. Občni zbori.

Redno se vrši občni zbor vsako leto meseca avgusta; izredno pa, če ga zahteva tretjina rednih udov. Občni zbor voli vsako tretje leto odbor; vsako leto pa tri pregledovalce računov, sklepa o poročilu načelstva v zadnjem upravnem letu, ki sklepa 31. julija, o premembni pravil in o razdružitvi društva. Občni zbor se naznanja po slovenskih časopisih vsaj 14 dni prej. Sklepčen je ne glede na število navzočih udov in sklepa po nadpolovični večini glasov.

Čas, kraj in dnevi red običnega zbora določa načelstvo, istotako časopise, v katerih se razglašajo občni zbor.

§ 9. Razsodišče.

Pri preprih iz društvenega razmerja voli vsaka stranka po dva razsodnika. Razsodniki si volijo predsednika izmed drugih društvnikov. Proti razsodbam tega sodišča ni ugovora.

§ 10. Razpust društva.

Društvo preneha, če je razpusti gospodarska ali če se to sklene pri obnem zboru z dvetretjinsko večino.

Društveno premoženje prevzame za slučaj, da gosposka razpusti društvo, mestna hranilnica ljubljanska in je izročil novemu društvu, ako se ustanovi tekom petih let z enakim namenom. Če pa se to ne zgodi, pripade po petih letih polovica premoženja družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, druga polovica jednaki družbi za Istro.

Ako pa društvo preneha po lastnem sklepu, določi občni zbor zajedno, v katere namene se porabi društveno premoženje.

drvenje in gibanje. Tu stoji: velika mestna hiša, vseučilišče, dvorna muzeja, cesarjev grad, dvorno gledališče itd. Posebno krasna sta muzeja, kjer se shranjujejo bogate zbirke najraznovrstnejših stvari, s katerimi se more Dunaj ponašati pred celim svetom. In stavbe! Kar vse se ti sveti najdragocenejšega mramorja, vse ti je bogato pozlačeno in bujno pobarvano, da ne veš, kam bi gledal, kaj bolj občudoval. Lepo kmetijo bi mogel kupiti za denar, ki so ga tú potrosili za posamezen steber, ali za kako ploščo in podobo. In ko gledaš to, potem še le veš, kam gré toliko — davčnih novcev.

Pogledal sem še v cerkev sv. Štefana, res velikansko stavbo. Bil je baš popoldanski blagoslov in čudil sem se, videti na vsednji dan toliko ljudstva v cerkvi. Ljudje se vedejo jako spodobno, vidiš jih tú iz raznih stanov, pač drugače, kakor, recimo, v — Celovcu.

Pogledali smo tudi v razstavo, slikarsko in obrtno. Razstava takozvane „secesije“, t. j., slikarjev mlade šole, ki so zapustili stare mojstre in vzore slikarstva, kaže ti, kako globoko je padlo slikarstvo, ki ne dela na to, da bi vzdigovalo srce in um kvišku, marveč le na to, da smeši vse in slika najneverjetnejše stvari! — Obrtna razstava ima mnogo zanimivega, zlasti me je zanimal „bosenski paviljon“, v katerem je izpostavljeno najrazličnejše blago iz slovankega juga. — No, še bolj bi človeku ugajalo v razstavi, da bi ne srečal na vsaki stopinji — žida, da bi ne moral spoznati, kako je največ stvari iz židovskih rok, ker imajo vso moč tudi tú. — Dasi je hudo lilo ves čas, bila je razstava dobro obiskana, zlasti mnogoštevilne gostilne v nji in različni prostori, koder se zabava

§ 11. Začasna določila.

Predlagatelji teh pravil vsprejmljejo, brž ko so potrjena, oglase za društvo. Ko je oglašanih vsaj 50 udov, sklicujejo ustanovni shod, pri katerem se voli odbor. Potem je društvo ustanovljeno.

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovško šolo. Povodom obiskanja „Narodne šole“ daroval je č. g. Jož. Strojnik z D. M. na Zilji 2 kroni; sl. posojilnica na Suhi od čistega dobička 10 kron; č. g. župnik Matija Randl v Švabeku 10 kron; Peter Povoden v St. Kancijanu namesto kresa za predvečer sv. Cirila in Metoda v korist velikovški šoli 2 kroni; častiti gospodje duhovniki, zbrani dne 6. julija pri pastoralni konferenci v Grabštanju, so darovali 16 kron; pri pastoralni konferenci v Velikovu zbrani duhovniki velikovške dekanije 22 kron; povodom pastoralne konference v Žabnicah darovali so zbrani duhovniki 21 kron in pri pastoralni konferenci v Pliberku dne 13. t. m. zbrani duhovniki 47 kron. Skupaj 130 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Živel! nasledniki!

iz Medgorij. (Občinske volitve.)

Vendar enkrat so tudi volitve za občino Medgorje dovršene. Da so se tako dolgo zadrževale, tega so le naši ljubi nasprotniki krivi, ker so v volilnih listinah zmiraj kaj njim neugodnega našli in se večkrat pritoževali. Oni so namreč vse moči napenjali in vse poskušali, da bi prišli do zmage. Že več mesecev pred volitvijo so tukaj dobro znani „bauernbundarji“ cel Grabštanj, St. Peter in Pokrče obletali, da bi vse tiste posestnike, kateri imajo v medgorski občini kaj posestva in davka in tedaj volilno pravico, na svojo stran pridobili. Tudi za denar jim ni bilo škoda, ker so menda porabili okoli 160 gld. za agitacijo. Do vrhunca pa je njihova agitacija dospela poslednje tri dni pred volitvijo. Kakor od hudega duha obsedeni so vsi razburjeni noč in dan v Medgorjah okoli gremeli, vsako kočjo napadli in z obljubami in grožnjami poskušali volilce premotiti in za se pridobiti. Heči nekega volilca iz I. razreda v Medgorjah pripoveduje, da jo je eden najsilovitejših rogoviležev in tukaj dobro znani „bauernbundar“ iz Podgrada celo v kuhinjo zaprl in jej tam najlepšo obleko obljudil, ako njegova brata in posestnika pregovori, da voli na „bauernbundarsko“ stran, ker ga on sam ni mogel pregovoriti. — Volitev se je vršila dne 4. julija in je bila silno vroča. Bilo je volilcev iz vseh treh razredov blizu 300, med temi največ III. razreda. K temu razredu se ravno štejejo skoraj vsi posestniki iz Grabštanja in St. Petra. Bilo jih je vse polno; celo doktorji, poštarji, župani, gostilničarji in drugi velikaši do poslednjega kočarja so prigmeli, da bi poštenim in mirnim Medgorčanom vrat zavili in Medgorsko občino v lutersko-bauernbundarski rog spravili. Ali močno so se opekli. Prirjaveli so v Medgorje, svoje zmage sicer popolnoma že gotovi; prišli so vsi ponosni kakor „pavi“, odšli pa so iz Medgorja vsi kakor mokre mačke pobiti in težko jih bo več kedaj nazaj. Ta volitev jim je ja gotovo oči dosti široko odprla, da Medgorčani niso Šentpeterčani, kateri menda kmalu vsi že nosijo jarm brezbožnega in za kmeta toliko pogubonosnega liberalizma. V Medgorjah ravno še veje dobrodejni krščanski duh, tukaj se še spoštuje in posluša katoliški duhoven, med tem ko v Šent-Petru in tudi večidel v Grabštanju vlada le „bauernbundar“, kateri katoliške duhovnike imenuje samo „črne“. Večje in grše agitacije nasprotniki zares niso mogli počenjati, da bi prišli do zmage. Še med

volitvijo so take reči počenjali, ktere spadajo pred sodnijo. Ker namreč nekatera njihova pooblastila niso bila postavno podpisana in so bila tedaj neveljavna, so jih poskušali zunaj volilne hiše s tem popraviti, da so druge priče podpisovali. In pri tem početju sta se sosebno prizadevala župana iz Grabštanja in Pokrče, katera sta tudi menda okoli 47 svojih pristašev k volitvi v Medgorje prignala in pa obadva Medgorska učitelja, med tema sosebno še ne 24 let stari Rainer. Tega poslednjega je pa volilni komisar sam pri pokazenju pooblastil zasačil in hudo mu zarotil rekoč: „Kar pustite to; ali ne veste, da je tako početje kaznjivo? Iz začetka je tajil, ali od pričujočih volilcev naše strani svojega dejanja prepričan, jo je kmalu proč pobrisal — na svojem životu od straha ves trepeteč. Da, eden nasprotnikov je prinesel s seboj pooblastilo celo od takega volilca, kateri je bil že pokopan. Pooblastilo je bilo namreč podpisano dne 22. junija t. l., ali tisti, kateri je pooblastilo podpisal, pa je že 17. junija, tedaj 5 dni prej, umrl. Ali je tedaj od smrti vstal in nasprotnikovo pooblastilo podpisal? Naj iz tega ljubi bralci „Mira“ spoznajo, kako malo velja pri „bauernbundarjih“ pravica, resnica in poštenost. Ali pri vsem tem toliko grdem in nepoštenem početju nasprotnikov je vendar le naša slovensko-krščanska stranka sijajno zmagala. Volitev občinskih odbornikov iz III. razreda je trajala od 8. ure zjutraj do pol 5. ure popoldne, tedaj 8¹/₂ ur. Bili so vsi našinci izvoljeni in sicer sedanjí slovenski poštenjak in župan Jože Kordeš (Habernjak) z 108 glasovi (19 glasov čez večino), Valentin Tribelnik (Tomazič) z 96, Lovrenc Mörtil (Beis) in pa Simon Kosmič (Puhov) z 95 glasovi. Za III. razredom je volil II. razred. Volitev tega razreda je bila popolnoma mirna, ker v tem razredu nasprotniki niso imeli nobenega upanja do zmage. Bili so tedaj tudi le samo našinci izvoljeni in sicer ti-le: Jožef Maček (Štefan) z 26, Jakob Tomazič (Orlič) z 19, Šimon Kramar (Martin) z 19, in pa tudi z 19 glasovi značajni in neprestrašeni naš slovenski korenjak Matija Drobivnik p. d. Mucel. V I. razredu so izvoljeni: dr. Ernst vitez Edelman z 13, Jožef Šušnik (Krasnik iz Podgrada) z 12, Anton Šmavcar (mutar v Zagorjah) in pa Martin Dominikus (Šurnik iz Podgrada) z 11 glasovi. Toliko vroča volitev se je sklenila ob 1¹/₂ ur. zvečer, trajala je tedaj brez nehanja celih 11¹/₂ ur. Ko se je izid volitve razglasil, so liberalni „bauernbundarji“ iz St. Petra, Grabštanja in Pokrče vsi poparjeni in med ploskanjem Medgorčanov jo popihali v oštarijo njihovega somišljenika Janeza Kopeinika p. d. Ognjiša, da se tam nekoliko odpočijejo od nepričakovane njihovega toliko hudega padca. Pri odhodu iz Medgorij pa so svojo neomikano in surovo obnašanje tudi še s tem pred vsem svetom zapečatili, da so v svoji divji jezi na steno ponovljene hiše posestnika Posilija te-le, njihovo surovost prav očitno potrdujoče besede z nemškimi črkami, zamazali: „bifi, bifi, gorjanški bifi“. Ali ravno ta napis je vsakemu v spričalo, da imajo gorjanski biki na vsak način več „omike“, kakor pa ljudje, kateri se tako surovo obnašajo. Naj le prihajajo ti ljudje rogovilit in nemir delat in „gorjanski biki“ bodo jim na drug, še bolj očiten način „manirja“ učili, ter jim

ljudstvo. Povesod slišiš veselo godbo in petje in na hip spoznaš, da Dunajčan je rad vesel!

Jasno je sijalo drugo jutro zlato solnce, ko smo se odpravljali proti Pragi. Vozili smo se po Moravskem preko Brna, ne da bi se med potjo kje ustavili. Ob 1¹/₂ ur. zjutraj odrinil je vlak od državnega kolodvora na Dunaju, ob 1¹/₂ ur. popoldne smo izstopili v Pragi. Družba je bila prijetna. Trem Slovincem in Hrvat, vrlemu poslancu dr. Mazzuri iz Zagreba, ki smo se vseskozi vozili vkup, je v živahnih pogovorih hitro minil čas. Kako ne, saj je tudi oko imelo priložnosti dosti, ogledovati si tuje kraje, ki so dokaj lepi in rodovitni. Teško pa pogrešaš visokih gor, kakor smo jih navajeni gledati doma.

Tu je svet raván, posejan samo z nizkimi hribi in šumami. — Lepo je stalo žito na polju, da je bilo kar veselje gledati in gotovo kmetje z dobro nado pričakujejo izdatno žetev. A tam, koder smo se vozili, v velikem delu nižjeavstrijskega polja, je ravno osem dni pozneje huda toča nakrat uničila vse poljske pridelke. Ubogi kmet, kateremu se v kratki uri vzame vse, kar je tako težko pridelal.

Da smo se vozili opoldne že po češki zemlji, spoznali smo takoj po velikih množicah gosij, ki jih pasejo po obširnih tratih. Na razsežnih lepih travnikih pa so se povesodi hitro gibale brhke Čehinje in pridni Čehi pri košnji.

„Pardubice“ zaklical je sprevodnik. Na postaji je vse polno ljudstva, sokolska godba krepko udarja „Hej Slovani“ in zbrana množica navdušeno pozdravlja goste, ki so se vozili proti Pragi. Tu je prisledlo na naš vlak mnogo Poljakov. Istotako srčen je bil pozdrav v Kolinu, kjer so nas kar

obsipali s cveticami, kazoč, kako se ves narod veseli prihoda slovanških gostov. Kmalu smo pa hiteli naprej. Iz daljave so nas že pozdravljali kraljevski Hradčani, urno jo zavije vlak skozi dolgo vrsto hiš, obstoji, — v Pragi smo!

Nad vse srčen in ganljiv je bil vsprejem tú. Pozdravljali so nas zastopniki mesta in slavnostnega odbora, pozdravljala navdušeno nepregledna množica ljudstva, zbrana pred kolodvorom in po ulicah. Na prvi hip spoznali smo, da smo dospeli med brate, ki nas vsprejemajo nad vse srčno, s prav slovanško gostoljubnostjo, ki so storili vse, da je bilo naše bivanje v Pragi tako lepo, tako prijetno!

(Dalje sledi.)

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Raznoterosti.

Prekanjen berač. Nedavno je hodil po dunajski okolici ves pohabljen berač, kateri se je vsakomur zelo smilil. Hodil je po bergljah, glava, roka in vrat so bili obvezani. Policijskemu nadzorniku pa se je zdel ta pohabljenec sumljiv, in dal ga je aretovati. Potem mu je počasi z uprav zdravniško ročnostjo začel odvzemati oveze; berač je upil ter se zvijal v neznošnih bolečinah. Toda ko so ga redarji oprostili neštevilnih ovez, stal je pred njimi povsem zdrav, močan 26leten hlapec, Anton Hauser, katerega so potem seveda izročili sodišču.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

pokazali, kaj je prava omika in pravi „fortšrit“, ktere ga ravno ti ljudje vedno v ustih imajo. Po dokončani volitvi smo se proti večeru podali v Jurija Martinčeve gostilnico in smo tam pošteno med petjem lepih slovenskih pesem, med zabavo in pomenkovanjem svoje sijajne zmage se veselili. Vsem vrlim volilcem in sosebno onim iz Sipice, Pokrč in Radiš, kateri so kakor skala trdno na naši strani stali in nam k zmagi pripomagali, izrekamo Medgorčani s tem najprisrčnejšo zahvalo s prošnjo, da tudi v prihodnje nas ne zapustijo, ampak nam pomagajo vojskovati se za našo krščansko in narodno reč, za vero, dom in cesarja.

Iz Spodnjega Dravberga. (Drugi odgovor gosp. nadučitelju Voglar-ju.) Ker se zopet oglašate v „Kmetem Listu“, katerega izdaja luteranec Berčinger za „dobre“ katoličane, moramo tudi ta dopis nekoliko pojasniti. Najprej nas veseli, da spoznate svojo nezmožnost, pisati pravilno slovenščino. Prav radi bi vaši želji vstregli ter vas poučevali, pa žalibog si ne moremo obetati nobenega vspeha, ker ste vendar pre—stari. Potem se zvijate, da niste politike nosili v šolo. No, ali niste iz političnega nagiba pozabili na uboge šolarje, ali niste iz političnega nagiba pošiljali otroke iz šole k gospodu županu, ali niste nekega kmeta, da bi ga prestrašili ter dobili na svojo stran, opomnili, da ste mu dostikrat gledali skoz prste, ko njegov otrok ni redno prihajal v šolo? Ali se to ne pravi, politiko nositi v šolo? Če pa pravite, da „bi mi imeli patent za to“, je to sicer jako lepo rečeno, samo da ste popolnoma pozabili na — dokaz. — Občinsko krmilo „je vam iz rok padlo prostovoljno“, pravite. Hm, hm! „Grozde je kisló“, je menda rekla lisica, ker je tako visoko viselo, da ga ni mogla doseči. In od kod potem tak jok in stok radi propada? Potem tajite, da niste izdali gesla: „prošt in B. morata ven“. Vemo sicer, da se kaj radi skrivate za hrbte drugih in mogoče je, da ste si koga drugega najeli kot trobilo, ali vprašamo: niste-li delali na vse kriplje po tem geslu, niste-li vi pozdravljali sladko nemški „Volksverein“, ki je prihitel vam na pomoč iz Celovca; niste-li vi kot načelnik zlorabili celo požarno brambo ter jo brezštevilkokrat sklicevali, da bi vam pomagala, „črne“ pogasiti? Ne, ne; vi ste med tem doma sladko spali — vi niste bili med prvimi kolovodji, kjerkoli je šlo zoper „črne“; kdor vam kaj takega očita, je po vašem „obrekovalec, podpihovalec“ itd. O vi najnedolžnejše jagnje, ki ga nosi mati zemlja! Potem začnete milo tožiti, da vas hočemo pregnati iz krajnega šolskega sveta. Smešno! Saj vendar veste, da nam to ni mogoče, ker ste po postavi ud kr. šolsk. sveta; samo plačo za tajništvo ste izgubili; zakaj, smo vam že povedali. — Milo zdihujete, da vas hočemo celo „pognati iz Dravberga ven“. O Bog obvari, da bi kaj tako groznega nameravali, ker vemo, da bi se ubogi Dravberg prvi hip podrl, ako bi mu ne sijalo več solnce vaše neskončne dobrote in milosti. — Konečno vlačite zopet v časnik svojega zeta, akoravno dobro veste, da z t t t „Mirom“ ni v nobeni zvezi. Da blatite v javnosti svojo lastno gnjezo in da bi treba bilo, da bi branili tuji ljudje Vašo žlahto proti Vam, je jako, jako lepo in značilno! Tukaj je zopet opravičen: „Fejtebodi!“ — Pozabili smo zadnjič, vam odgovoriti tudi na besede: „Mi učitelji smo vam na poti“. Ne, predragi gospodine, ne učitelji sploh so nam na poti. Blagovolite se samo spominjati, da bi bil leta 1891. izgubil en učitelj svoj kruh, ko bi ga ne bili branili mi proti Vam! Ne učitelji sploh, ampak neznosna drznost, protikrščanski duh in neomejena domišljavost nekaterih učiteljev je nam na poti. In če pričakujete, da bomo take učitelje kedaj spoznali za svoje jerebe ter se klanjali njih komandi, tedaj čakate — zastoj!

Iz Kaplje ob Dravi. (Posvečevanje oltarja.) Popravljanje naše farne cerkve je sedaj dognano. Gosp. V. Progar je na novo postavil krasen veliki oltar in prižnico ter okusno popravil postranske altarje. V nedeljo dne 24. julija bode mil. g. knezoškof posvetil novi oltar. Ob 1/2 8. uri je prihod mil. g. knezoškofa, potem posvečevanje oltarja, slavnostna pridiga in služba božja. Gotovo se redke cerkvene slavnosti udeleži prav veliko številno vernikov iz vsega Roža.

Iz beljaškega okraja. (Razne misli.) Ene naših človeških slabostij je ta, da pri kaki nesreči ali kakem pregrešku le preradi druge obdolžujemo, in nočemo pripoznati, da smo zakrivali veliko tudi sami. Ravno tako gre tudi pri kaki pomoči. Od drugih pričakujemo, da bi nam pomagali, ali sami držimo križema roke. Vsak vé in toži, da so hudi časi, ali pomagati si v hudih časih, kolikor je mogoče, tega ne mara vsaki. Le nekaj hočem danes omeniti. Prehodil sem že razne kraje koroške dežele; poznam nje prebivalce in vem tudi, kako se jim v tem in drugem kraju godi. Povsod krvavi kmetijski stan ob hudi rani, katero je njemu usekal liberalizem s svojimi škodljivimi postavami. Kmetom so se obljubovali gradovi in zlati časi, ali

gradove imajo le židje in na mesto zlata je prišel „nikel“. Pomoč bi bila, ko bi se vsi kmetje vzdignili kakor en mož in se otrsli liberalnega jarma; ali kdor vé, koliko dela je treba, da se le ena občina pridobi, in kdor živi med ljudstvom, vidi, kako zaslepljeni so še dandanes nekateri kmetje, ki v svojo lastno gospodarsko in dušno škodo še zmerom verujejo liberalnemu evangeliju, ki ga razširjata „Bauernzeitung“ in „Kmeti List“, — kdor vse to opazuje, ta vé, da še manjka med nami pravega spoznanja, in dobre volje. Tožimo, pričakujemo pomoči, sami si pa vendar ne pomagamo z odločnim postopanjem pri volitvah ali celo še dalje lezemo v blato, v katerem tečimo zapeljani od liberalizma. Zdaj bi bil pa kmalu pozabil, o čem da sem hotel pisati. Naš beljaški okraj tudi trpi, kakor povsod. Vsem kmetom gre dandanes slabo. Nekaj smo pa vendar le tudi mi sami krivi. Vgnjezdila se je pri nas huda razvada, ki je nam škodljivejša, kakor si mi misliti moremo. Sedaj, v poletnem času, ko imamo največ dela in ko bi imeli nedeljo porabiti za počitek in za molitev, da bi Bog ne uničil našega polja, skoraj ne preide nedelje, da bi ne bila v kaki vasi godba z navadnim plesom. Da se pri takih priložnostih Bog hudo žali, o tem še govorim ne; to bode On sam zapisal. Ali vsak trezno misleči človek more vedeti, koliko škode take napačne veselice prinesejo kmetu in vsem. Potrati se čas, ker se navadno divja še v pondeljek; potrati se denar, ki se težko pridela; smrdljive pijače škodujejo zdravju; hlapi in delavci zabijejo svoj zaslužek in navadno tudi svoje poštenje. Do dela ni veselja, ker se cel teden le misli, kako bo prihodnjo nedeljo tam in tam. Da bojev in prask ne manjka, si vsak lahko misli. Prav je, da se človek kratkočasi, ali veselica mora biti v prvi vrsti poštena in potem taka, da se človek razvedri in veselo odpočije. Ali če so ljudje potem bolni, napihnjani, zaspani po prebiti noči, da ni veselja do dela — kdor ima to za veselico ali kratek čas, tega luna trka. Bekštanjska občina je sicer naredila enkrat krepek in hvalevreden korak, ko je sklenila, da se vsaj v pondeljek ne sme dati več dovoljenja za godbo, ali žalibog se je moralo zopet odnehati od tega sklepa. Prvič manjka prave trdne odločnosti, drugič se s sklepi in postavami, če ne pridejo od višje strani, ne dá veliko opraviti. Boljše bi bilo, ko bi si pomagali kmetje sami, sebi in drugim. Sami naj bi se takih, njim škodljivih razvad ogibali in naj bi zabranjevali tudi svojim sinovom in poslom hoditi na plese. S tem bi se veliko pridobilo, veliko hudega zabranilo in vsem bilo pomagano v naših hudih časih. Vsak, ki to bere, naj to dobro premisli in naj ravna po svojem spoznanju. Mi sami si ne smemo škodovati, temveč pripoznati, da tudi sami veliko zakrivimo in pripomagati si moramo sami, potem bo tudi Bog in bodo tudi drugi nam pomagali!

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Ministerski predsednik grof Thun deluje resno na to, da bi dosegel spravo med Nemci in Čehi. Zato je poklical najprej Čeha na razgovor, pozneje pa tudi Nemce (t. j. liberalno-nacijonalce). Ti pa — med njimi tudi krščanski socialisti! — so sklenili, da se ne podajo v noben razgovor, dokler se ne prekličejo jezikovne naredbe, t. j., dokler trma ne obvelja. Tem ljudem ni za spravo, ni za pravico, samo vladati hočejo in pritiskati Slovane ob steno! — Sklep nižjeavstrijskega deželne zboru, po katerem se določuje nemški jezik za Nižje-Avstrijsko kot deželni jezik, ni dobil cesarjevega potrjenja. Na Nižjem-Avstrijskem je mnogo okrajev popolnoma čeških. Cesar torej noče, da se slovenske manjšine zatirajo. — Razglašeni Jurij Schönerer je dne 10. t. m. sklical ljudski shod v Hebu kot spomin na jednaki shod lanskega leta. Toda videlo se je, da navdušenje za Jurija in njegove burke pojema, kajti došlo je mnogo manj ljudi kot lani. Po dovršenem vspredu so šli zborovalci preko meje na Nemško. Da bi Slovani hodili tako preko meje na Rusko, kako kričanje bi nastalo. Saj kričijo že kar morejo, če kak slovenski kaplan iz Celovca potuje v Prago!

Družba sv. Mohorja.

Slovenec letos ob godu mogočnih zaščitnikov slovenskega naroda in posebnih varuhov naše slavne družbe sv. Mohorja in Fortunata pač ne moremo podati lepšega naznanila, in rekli bi voščila, od onega, da šteje družba sv. Mohorja letos **77.131 udov**. Ko je lani število udov padlo za 3687, veselili so se tega neprijatelji naši. Kratko je bilo njih veselje; tem iskrenješe in večje pa je naše veselje letos, ko je število Mohorjanov napredovalo za **5591**, to je še 1904 udov več, nego jih je bilo l. 1896.

Hvala za to Bogu, ki je zopet dal dobri stvari krepko rast; hvala posebno tudi požrtvovalnim po-

verjenikom, tej glavni opori naši; hvala vsem, ki so se na ta ali oni način trudili za napredek družbe!

Udje se razdelé po posameznih škofijah tako-le:

	1. 1898:	1. 1897:		
1. Goriška	8.832	7.547	torej več	1285
2. Krška	5.803	5.509	„	294
3. Lavantinska	24.442	22.507	„	1935
4. Ljubljanska	30.891	29.119	„	1772
5. Tržaško-koperska	3.885	3.683	„	202
6. Sekovska	544	479	„	65
7. Somboteljska	313	309	„	4
8. Zagrebška	564	602	manj	38
9. Senjska	206	174	„	32
10. Poreška	104	121	manj	17
11. Videmska	164	199	„	35
12. Razni kraji	535	450	„	85
13. Amerikanci	718	681	„	37
14. Afrika in Azija	130	160	manj	30

Vkup: 77.131 — 71.540 — torej več 5591.

Iz družbinega odbora naj omenjamo še sledeče: Na mesto iz Celovca odšlega odbornika č. g. provizorja M. Ražun-a izvolili so dne 13. febr. t. l. celovski udje v smisl. § 5. al. 1. družbenih pravil odbornikom č. g. predmetnega župnika Ant. Mikuluš-a v Celovcu.

Rokopisov se je družbi v minulem letu doposlalo 38. Odbor je v seji dne 28. junija sprejel sledeče: 1. Dr. Jož. Pavlica: „† Alojzij Matija Zorn“, knez in nadškof goriški. Življenjepis. — 2. A. Medved: „Dar sprave.“ Legenda. — 3. Pet. Bohinjec: „Kako je Svederc zadrugo osnoval.“ Poučna dogodba. — 4. Dr. Jožef Vošnjak: „Streljanje proti toči.“ — 5. Fr. Ks. Meško: „Petelin in gosak.“ Slika iz vasi. — 6. Fr. Kocbek: „Slovenski pregovori, prilike in reki.“ — 7. Fr. Podbor: „Živalske bolezni, katere prehajajo tudi na človeka.“ — 8. Isti: „Gospodarske drobtinice.“ — 9. Iv. Podboj: „Naš cesar vrh Javornika.“ — 10. H. Z.: „Vremenski prerok.“ — 11. Fr. Finžgar: „Stara in nova hiša.“ Povest. — Štiri povesti se vrnejo gg. pisateljem, da jih popravijo in primerno prearedé.

V Celovcu, na dan sv. Mohorja in Fortunata 1898. leta.

Novičar.

Na Koroškem. (Kdo bode plačal?) V novi bolnišnici v Celovcu, ki niti dve leti še ne stoji, morajo sedaj v pritličju po vseh sobah iztrgati pode, ker se jih je lotila goba, da so vsi pereli. Izkopati morajo tudi vso podlago in napravljati čisto nove. Stroškov za to bode, kakor pravijo, nad trideset tisoč goldinarjev! Kdo jih plača? Dežela! A davkoplačevalci vprašajo, kaj in kdo je vzrok, da so čisto novi podi že v dveh letih uničeni? Ali dežela nima dosti inženirjev, da napravi kaj dobrega? Tako se gleda na novce davkoplačevalcev!

(Novomašniki.) Milostljivi g. knezoškof dr. Jožef Kahn posvečeval je nove mašnike dne 15., 17. in 19. julija. Posvečenih je bilo 12 bogoslovcev četrtega, 6 bogoslovcev tretjega razreda in 1 kapucin. Med novomašniki sta samo dva Slovenca, ki bodeta darovala novi maši, namreč četrtoletnik č. g. Fr. Ks. Meško dne 7. avg. v Št. Tomažu pri Ormožu na Štajerskem (pridiguje vč. g. Franc Murkovič) in tretjeletnik č. g. Matej Trepal dne 31. julija v Rovtah pri Logatcu (pridiguje vč. g. dekan L. Gantar).

(Duhovske zadeve.) Nastavljen je mestni kaplan pri glavni farni cerkvi sv. Ilja v Celovcu g. Jož. Rozman za pridigarja pri isti cerkvi. — Prestavljeni so čč. gg.: Rud. Perné, kaplan v Šmarju, za provizorja v Kaning; Ad. Gaggl, kaplan v Šmohoru, za provizorja v Šmartno pri Silberek; dr. Martin Ehrlich, kaplan v Pliberku, za kaplana v Beljak; J. Unterlugauer, kaplan v Beljaku, za mestnega kaplana v Celovec; Ant. Káplan, kaplan v Kotarčah, za kaplana v Pliberk; A. Križaj, kaplan v Prevaljah, za provizorja v Kamp; V. Janku, kaplan v Motnici, za provizorja v Zamelsberg. — Na novo so nameščeni čč. gg. semeniški duhovniki kot kaplani: O. Brunner v Šmarju, B. Hochl na Zgor. Beli, Fr. Ott v Volšbergu, Jan. Schwaiger na Mostiču, Jož. Cajhen v Žel. Kaplji. Č. g. Jan. Varmut, provizor v Piswegu, je dobil župnijo Bistrica ob Zili. — Č. g. Jožef Rogl, kaplan v Mostiču, gre za provizorja v Pisweg. — Za kaplane so nastavljeni častiti gg. novomašniki: Fr. Fuchs v Šmohoru; F. Gerstl v Zagorici; J. Gradl v Šmihelu pri Volšbergi; Fr. Gütl v Meiseldingu; J. Kukačka v Črni; F. Läufer v Lipi nad Saksenburgom; V. Marklet pri Dev. Mariji na Jezeru; F. Meško v Št. Kancianu; O. Puchta v Št. Lenartu; M. Streit v Kotarčah; M. Thaler v Motnici.

* Ziljska železnica je imela lani vkup 60.757 gld. dohodkov, t. j. 7809 gld. več, nego se je izdalo za promet. O kakem obrestovanju glavnice, ki se je potrosila za zidanje, ni govora. — Skušnja za občinske tajnike bode v Celovcu dne 8. in 9. avg. — V Čajni je dne 4. t. m. neki delavec umoril

vojaškega novince Fr. Wurzerja. Urok je bil prepričan v gostilni. Morilec so pozneje zasačili v Celovcu. — Koroška deželna hipotečna banka je do 1. julija dovolila 788 posojil v skupnem znesku 2,493.700 gld. — V Celovcu je umrl dné 8. t. m. g. Pavel Čare, sin železniškega uradnika g. P. Čareta, star 19 let. Iste dni bi moral v gimnaziji delati zrelostne izpite (maturu), a Bog ga je prej poklical k sebi. — Medveda so zasledili v Solčavskih planinah in blizu Št. Lenarta ob koroško-štajerski meji. — Celovsko mesto bode zidalo novo pokopališče pod Trnjo vasjo blizu Št. Jurja. — Frajdnerske fužine sta kupila gg. A. Wieser v Škofjem dvoru in V. Leitgeb v Sinčivasi. — Dne 10. t. m. se je obesil v Poberčah, obč. Pokrče, 40letni posestnik p. d. Kružej. Urok so menda domači prepri. — Shod koroških obrtnikov bode v Celovcu od 8. do 10. oktobra t. l. — V Vetrinju bodo odpri novo šolo dné 31. t. m.

Na Kranjskem. Dne 17. t. m. je bil v Ljubljani splošni shod slovenskih odvetnikov in notarjev, odvetniških in notarskih kandidatov, na katerem so se posvetovali, kako pripomoči slovenščini do popolne ravnopravnosti, o ustanovitvi višje deželne sodnije v Ljubljani itd. — Novo cesarja Franca Jožefa bolnišnico v Kandiji pri Novem mestu je dné 9. t. m. slovesno blagoslovil knezoškof dr. Jeglič. Slavnosti se je udeležil tudi deželni predsednik bar. Hein. Drugi dan je bila birna v Novem mestu. — Prvi splošni zbor slovenskih posojilničarjev, katere sklicuje „Centralna posojilnica v Krškem“, bode v Ljubljani dné 1. avgusta ob 10. uri dopoldne v „Narodnem domu“. — Vlada je potrdila predložena pravila zaveze slovenskih pevskih društev, katere ustanovni shod bo dné 24. julija v prostorih „Glasbene Matice“. — Trговец Vaso Petričič v Ljubljani je vpeljal dobro in ceno milo, katero prodaja na korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Na Štajerskem. V Marjino Celje bode vozil poseben vlak dné 10. avg. Romarji ostanejo tam do 12. avg. Želeti je, da se romanja vdeleži kolikor mogoče veliko vernikov. — Občina Sopote v Olimju je sklenila slovensko uradovati. Tako je prav! — Na Slatini se mudi v letovišču slavni djakovski vladika Josip Juraj Strossmayer. — V Trbnjah pri Vuzenici se je ob zadnjem deževju potegnil plaz proti cerkvi, da je cerkev v nevarnosti. — Društvo „Šaleški Sokol“ bodo ustanovili v Šoštanju. Dobro! — Slovensko pevsko društvo v Ptujju priredi letos svoj veliki koncert dné 14. avgusta v Celju. — Slovensko gospodarsko-politično društvo se je ustanovilo v Zrečah.

Na Primorskem. Krščanski socijalisti na Primorskem so se začeli pridno organizovati. Neutrudno prirejajo shode ter poučujejo na njih ljudstvo o sedanjih družabnih razmerah. Ljudstvo jih rado poslušajo, ker spoznava v njih svoje prijatelje. — Veliko tombolo na korist šolskemu domu so priredili dné 17. t. m. v Št. Petru pri Gorici. — Električno razsvetljavo v Trstu odpró dné 20. sept.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dražba Krenovega posestva Simona Smoleja v Tribljah je prenešana na dan 29. avgusta. (1857 gld.)

Dne 25. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Božičeva bajta Janeza Kanduta v Ragivesi, h. št. 9, vl. št. 119, d. ob. Gospa sveta. (770 gld.)

Dne 27. avg. ob 11. uri, izba št. 85. Pirkerjeva kmetija Jan. Pradučnika v Vabči vasi, vl. št. 22, d. obč. Vabča vas pri Čanjčah. (5789 gld.)

Dne 3. sept. ob 11. uri, izba št. 85., Weberlova kmetija J. Punčarta pod Križno goro, vl. št. 15, d. obč. Št. Martin. (10.016 gld.)

Dne 29. sept. ob 11. uri, izba št. 85., posestvo Marije Mikš v Črezdolu, h. št. 1; vl. št. 29, d. ob. Vorde. (1101 gld.)

Dne 6. okt. ob 11. uri, izba št. 85., posestvo Pavla Rainerja, p. d. Terčaja v Popračah, h. št. 8; vl. št. 16, d. ob. Holbiče. (5824 gld.)

Sodišče Borovlje. Dne 26. avg. Wallnöferjev mlin, vl. št. 65, d. ob. Glinje. (6069 gld.)

Sodišče Dobrlavas. Dne 26. jul. Ostrovnikova bajta Valentina Gregorca na Kamenski gori, vl. št. 56, d. ob. Vuhile. (1251 gld.)

Sodišče Pliberk. Dne 29. julija in 2. sept. kmetija Neže Močivnik p. d. Hanzman v Podkrajju, vl. št. 14. (1682 gld.)

Dne 29. jul. Germova kmetija, vl. št. 9, d. ob. Strojna. (2290 gld.)

Dne 25. avg. Perničeva kmetija, vl. št. 13, d. ob. Šmarjeta. (1855 gld.)

Naznanila.

Lepa kmetija na prodaj

v Žitarivasi, blizu ceste in farne cerkve, vse v lepem redu, 30 oralov sveta, med tem največ lepe travničine, vse v lepem kraju tikoma hiše, zelo ročno in na majhnem delu. Več pove Jernej Topar v Žitarivesi. Pošta Miklauzhof.

Učenca, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, vsprejme v svojo trgovino takoj **Peter Merlin,** trgovec v Celovcu.

Velika zaloga
kovanih železnih cevij za vodovode

po tovarniških cenah pri
Konradu Proschu v Celovcu,
tovarna za kmetijske stroje.

CITRAŠI
dobijo
imenik in **2** igri za citre
zastonj pri
Neukirchner-ju, Görkau, Češko.

Oddajo se za poletne mesece

tri lepe, nove sobe, z dvema kuhinjama, proti zmerni ceni na lepem kraju v Kotmarivasi (lastna pošta), 2 uri od Celoveca oddaljeno. Več pové Matija Prosekar, posestnik v Kotmarivasi.

JANEZ KUCHAR

izdelovatelj orgelj v Št. Lenartu pod Ljubelom
pošta Podgoró na Koroškem,

priporoča se, zajamčujoč dobro in kolikor mogoče ceno izdelovanje, za vsa v to stroko spadajoča dela. Potrebna znanja si je pridobil pri gospodih Jemlich-u v Draždanih, Weigl-u v Stuttgartu in po več avstrijskih mestih, ter prosi za zaupanje p. i. čast. duhovščine in cerkvenih predstojništev.

Na prodaj je lepo posestvo

na solnčnem kraju, 1/2 ure oddaljeno od železnične postaje, ima 60 oralov sveta, 44 oralov gozda v vrednosti 4500 gld., 10 oralov travnika vse sladko, od 25 do 30 birnov posevne in veliko mladega sadnega drevja. Pohištvo je v dobrem stanu. Vse vkup se prodaja za 6500 gld. Več se izve pri posestniku Juriju Bergmanu p. d. Ocvirku na Breznici, pošta Prevalje na Koroškem.

Vabilo

Ljudski veselici

katera se priredi v
nadv. Ivanovi jami „Huda luknja“
na poštni cesti Velenje-Slovenjigradec
v nedeljo dné 31. julija 1898 ob 3. uri popo-
ludne, če bo pa slabo vreme, potem drugo
nedeljo dné 7. avgusta t. l.

Vspored:

1. Razsvetljava jame, tudi z bengalično lučjo.
  2. Godba, ples, petje, ako bo mogoče tudi tamburica.
- Zagotavlja se dobra postrežba s pijačo in jedili.
Slavne narodne družbe so uljudno vabljene, da napravijo semkaj svoje izlete, kateri naj bi se naznanili po časnikih.

Na željo č. g. duhovnikov bode

druga veselica

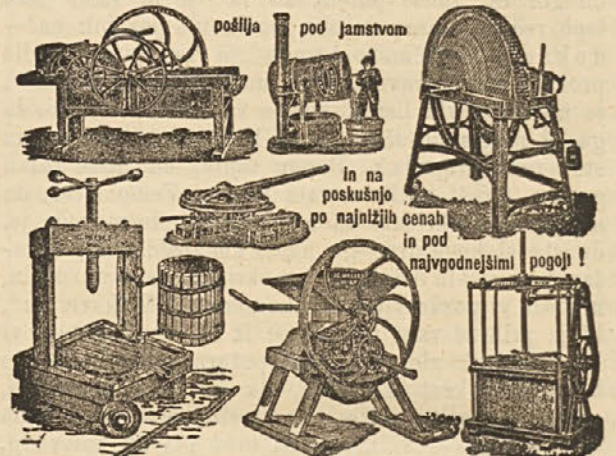
na delavnik dné 18. avgusta t. l., torej na ce-
sarjev rojstni dan;

ob slabem vremenu osem dnij pozneje,
pri kateri bodo sodelovali tamburaši in zbrani pevci.

Na obilno vdeležbo uljudno vabi

lastnik jame.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO

pošilja pod jamstvom
in na poskušnjo po najnižjih cenah
in pod najugodnejšimi pogoji!

IG. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE 49.
Preprodajatelj se iščeja.

Čast mi je naznaniti, da sem danes odprl

v Ljubljani na Dvornem trgu št. 3

pod tvrdko

L. Schwentner

novourejeno knjigarno in trgovino z muzikalijami, umetninami,
papirjem, pisalnim in risalnim orodjem.

Moja bogato in ukusno urejena zaloga — katero bodem popolnjeval vedno z najmodernejšimi proizvodi — ponuja mi ugodno priliko, da bodem mogel ustrezati vsakovrstnim zahtevam.

Vsaki nalog izvršil bodem najhitreje in z vso skrbljivostjo; posebno pa si hočem prizadevati, da si ohranim pridobljeno zaupanje s strogo pravilnim in poštenim postopanjem.

V Ljubljani, dné 1. julija 1898.

L. Schwentner.

Vozite se po „orožnem kolesu“!

Da nedosegljivo lahko tečejo in da se zato človek ne utruje,
je glavna prednost koles (biciklov)

orožne tovarne Steyr.

Največja tovarna te vrste na svetu!

Zastopnik: C. A. Steininger, Gradec.

